

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 710/2020
28.10.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Драгана Аћимовића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Меденицом као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела увреда из члана 170. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног – адвоката Александра Радивојевића, поднетом против правноснажних пресуда Првог основног суда у Београду К број 504/19 од 20.11.2019. године и Вишег суда у Београду Кж1 број 215/20 од 14.05.2020. године, у седници већа одржаној дана 28. октобра 2020. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Александра Радивојевића, поднет против правноснажних пресуда Првог основног суда у Београду К број 504/19 од 20.11.2019. године и Вишег суда у Београду Кж1 број 215/20 од 14.05.2020. године, у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) Законика о кривичном поступку, док се исти захтев у осталом делу одбацује као недозвољен.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду К број 504/19 од 20.11.2019. године, окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ, за које дело је осуђен на новчану казну у износу од 180.000,00 динара, коју ће платити у року од месец дана од дана правноснажности пресуде, а уколико је не плати у остављеном року, суд ће је заменити казном затвора тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора, с тим да казна затвора не може бити дужа од 6 месеци.

Истом пресудом, одређено је да ће одлука о трошковима кривичног поступка бити донета накнадно, посебним решењем, сходно одредби члана 262. став 2.ЗКП, а приватна тужилца ББ је ради остваривања имовинско-правног захтева упућена на парнични поступак.

Пресудом Вишег суда у Београду Кж1 број 215/20 од 14.05.2020. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА – адвоката Александра

Радивојевића, а пресуда Првог основног суда у Београду К број 504/19 од 20.11.2019. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА – адвокат Александар Радивојевић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном суду или другостепеном суду на поновно одлучивање, или да побијане пресуде преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе, те да у смислу одредабе члана 488. став 3. ЗКП одреди да се извршење побијане пресуде одлаже, односно прекида.

Врховни касациони суд доставио је примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, па је у седници већа, коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је након оцена навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев је неоснован у делу у којем се односи на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен.

Указујући на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног истиче да изрека правноснажне пресуде не садржи намеру омаловажавања, те да код недостатка овог битног - субјективног елемента предметног кривичног дела, нема ни кривичног дела увреде из члана 170. став 1. КЗ, због ког је окривљени оглашен кривим.

Изложени наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Из чињеничног описа кривичног дела утврђеног у изреци правноснажне пресуде, и то да је окривљени АА критичном приликом, на аутобуском стајалишту које се налази на Тргу ..., способан да схвати значај свог дела и да управља својим поступцима, те свестан да је његово дело забрањено, желевши његово извршење, пред већим бројем људи који су били присутни на аутобуском стајалишту, приватну тужиљу са леђа ударио отвореном шаком десне руке у пределу главе, слепоочно десно, јасно и недвосмислено произилази да се у описаним радњама окривљеног стичу сва субјективна и објективна обележја кривичног дела увреде из члана 170. став 1. КЗ, због ког је правноснажно оглашен кривим.

Заштитни објекат код кривичног дела увреде је част, као и скуп свих вредности неког лица (интелектуалних, карактерних, моралних, физичких и других особина и вредности) и углед, као одраз тих вредности у друштву, па радња извршења кривичног дела у питању представља свако поступање којим се напада било која од тих вредности, а којима се у суштини изражава непоштовање или понижење достојанства личности. При томе, карактер тих радњи као увредљивих, цени се са становишта опште усвојених друштвених ставова и мерила, а за радњу предметног кривичног дела није

неопходно да изрека пресуде садржи намеру омаловажавања, те стога она и не мора бити обухваћена изреком пресуде, осим у случајевима из члана 170. став 4. у вези става 1. до 3. КЗ, а што у конкретној ситуацији није случај.

Како се, дакле, у конкретном случају не ради о ситуацији из става 4. члана 170. КЗ, то намера омаловажавања не мора ни бити наведена у чињеничном опису кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ, при чему је у потпуности описан умишљај - као субјективни елемент кривичног дела, за које окривљени правноснажно оглашен кривим, а супротни наводи браниоца окривљеног, изложени у захтеву за заштиту законитости, оцењују се неоснованим.

Неосновани су и наводи браниоца окривљеног којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП и с тим у вези истиче да у радњама окривљеног не стоје битни елементи предметног кривичног дела већ битни елементи кривичног дела лака телесна повреда из члана 122. КЗ. Ово стога што из изреке правноснажне пресуде јасно произилази да је окривљени инкриминисаним радњама са умишљајем изразио непоштовање, односно понижење достојанства личности приватне тужиље, а које су биле подобне да увреде приватну тужиљу и објективно су код ње могле проузроковати осећање омаловажавања њене личности.

Из наведених разлога, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног, у делу у којем се указује на повреду кривичног закона из члан 439. тачка 1) и 2) ЗКП, одбијен је као неоснован.

У преосталом делу, исти захтев обачен је као недозвољен, обзиром да бранилац окривљеног у преосталом делу захтева правноснажне пресуде побија због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и повреде одредаба члана 501. став 1. ЗКП, а из којих све разлога у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП није дозвољено подношење овог ванредног правног лека окривљенима преко бранилаца због повреде закона.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП у делу у којем је захтев одбијен као неоснован, те на основу члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП у делу у којем је захтев одбачен као недозвољен, донета је одлука као у изреци.

Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић